

מסורת הש"ס

(א) נפסחיס כח. מיר גג. מולין קל. (ב) ימות קו. פ"ב ע"ב ע"ד. (ג) ונחסי ל: (ד) (ע"ב ר' שמעון). (ה) (ד"ה ר"ה). (ו) (ג"ל ר"ה).

הגהות הב"ח (א) נפ" מן ה"ס דא"ל פ"ל:

גיליון הש"ס גמ' וא"ל אפטרובי בוור. עין כהל"ט פ"ב ד"מ ס"י סו: שם אדעתא דאריה. עין כ"ב דף ק"ה ע"א תוס' ד"ה סוף גלות:

הגוזל ומאכיל פרק עשירי בבא קמא

קמ"ז

עין משפט

נר מצוה

השפך הכל. כולה ביהד: כצדה השפך הכל. לדממטי ליה לנו ביהא אחי ביה לדי תקלה: אין הכרעה שלישיה מרעם. טעם עמך אמה אומר ולא כדברי אחד מהן שניהם לא הוכרו בית וסדה והכי דמי הכרעה כגון אזי כצדה ביה השפך הכל וצ"ה אומרים בין צדית ובין צדעה תעשה זילוף (ר"ה) אומר נעמא כצדה השפך הכל כצדית תעשה זילוף דעממא דמרייהו קמכרע והוו לכו לגבי בית מרי ולגבי שדה מרי והלכמא כמרי שאין עומדין דברי יחד נמקום שנים דאחרי רבים להטות כמיב (שמות כג) כי הוא דקולי מטעניות דכמה מדליקין (שבת דף כט.) אבל הכא דאניהו לא גלו דעתייהו דליהו שום מידי חילוק בין בית לצדה טעמא דנפשיה קאמר: מעבורם. סינה רכנה שטובים זה רוחם הנהר: דאפסדון כוורי קא פסיד. וז"ל בשכרו דקמני טול דינר כשכר שמהא מפקד כלן ומעבידי נותן לו אוחו שכר משלם וממני נמי הרי הפסדו ניכר: דכיוי קא פסיד. שפך את יינו כדים כשנינו: ירד להליל. ע"מ שיתן לו דמי שלו: ועלם שלו מאליו מהו. מי אמרין מעיקרא דאפקריה כבוד דמי ומחייב לו היאך לשומי והדר זיה מריה מהפסקיא או דלמא כיון דסליק סליק: מן שמיא רמימו עליה. והכי ליה דמי כאילו מח: לוינפו. נחמכר עמהם ארי והיה משמר בהמוניהם מחיות וליקטיס: קדים רב ספרא. קודם שיחזיק בן אחר שהרי הפקר היה: לרווחא דמילפא. שלא יהא ערעור כדברי: דורמסקין

דרב ספרא שדר ליה חמרא ולא אכליה קדים ולא ספרא וכה ביה א"ל רב אחא מדיפתו לרבינא למה ליה למזכי ביה נהי דכי אפקריה * אדעתא דאריה אפקריה אדעתא דכ"ע לא אפקריה א"ל רב ספרא לרווחא דמילתא הוא דעבר בעא מיניה רב מרבי ירד להציל ולא הציל מהו אמר לו וחו שאילה אין לו אלא שברו איתביה והשוכר את הפועל להביא

לגזר ועשה פסק ונכאשית הגז (מולין דף ק"ה). גבי ראשית הגז אין נוהג אלא כמרוצה וכמה מרוצה כ"ש אומרים שחיס ב"ה אומרים חמש ורבי ישמעאל אומר ארבעה וקרי נמי החס (דף ק"ה). לרבי ישמעאל הכרעה שלישית ואותה הכרעה אין חשונה אפילו כדכח ודזיר דכתיב סבירא ליה למכריע פלגא כמר ופלגא כמר אכל החס לא ק"ל לא כמר ולא כמר והא דפרין ככל הני והא הכרעה שלישית אין הכרעה ה"מ למיפך תלמיד הוא ואין הלכה כהכרעה תלמיד אלא עדיפא קפריך דלאו הכרעה היא כלל ואז"ל הא דתניא כיוצא מדרכין (ברכות דף מג.) כש"ה מנכר על השמן ואח"כ על ההדס וצ"ה אומרים מנכר על ההדס תמילה וקאמר רשב"ג איני מכריע שמן וצניו לריו וליקטוהו חס לא וצניו אלא לריו הלכך שמן עדיף וקאמר רבי יוחנן בגמרא הלכה כדברי המכריע לא שייכא היא הכרעה לשאר הכרעות שהשכחא ליה פלגא כמר ופלגא כמר אלא דמפרש טעמא דמד מינייהו וס"ל כותביה לגמרי וכן בכל מקום שאם תנא אחד יסבור כהנה אחר לא יקרא בכך מכריע תדע מדאצטריך ר' יוחנן עלה למימר הלכה כדברי המכריע אע"ג דליה גופיה כבד אמר כבירה (שבת דף ע"ג.) כל מקום שאמה מואל שנים חלוקים ואחד מכריע הלכה כדברי המכריע ש"מ דודאי לא שייכא להיהא הכרעה דשבת והכאה ולא קרי ליה הכרעה אלא מפני שהכריע דברי צ"ה על דברי צ"ה (ור"ה פ"י הכרעה שלישית דור שלישית כלומר תלמיד אהא ואין זו הכרעה כדאמר ר"ע תלמיד הוה ור"ה הוה מ"ל דור שני דהיינו נמי תלמיד אלא כך היה המעשה וצניו דף ג"ג) דקרי ליה הגמרא לג"ד של אחרים הכרעה שלישית לישא דהך כרייתא דהכא נקט וא"ת כפי"ק דפסחים (דף י"ג.) גבי ר' מאיר אומר אובלין כל חמש רבי יהודה אומר אובלים כל כו' ר"ג אומר מולין אובלין כל ארבע ותרומה כל חמש וקאמר בגמרא ר"ג לאו מכריע הוא דעממא דנפשיה קאמר ולפי' הקו' ניחא אלא לפי' ור"ה אמאי לא מכריע הוא והא לאו תלמיד היה וי"ל דלאו מכריע הוא דלא עליהו קאי שלפניהם היה ופ"ה נראה לר"י עיקר וי"מ הכא טעמא דתשפך משום דריחא מילתא היא ואסור לזקוף משום דהו כשמהי ולא משום חשש תקלה ואין נראה דא"כ לא הו רבי ישמעאל מכריע אלא טעמא דנפשיה קאמר דקמאי לא אפילגי במיתא לתקלה ואין להקשות לפי' זה לאכזי דאית ליה (ע"י דף סו.) גבי בת תיהא ריחא מילתא היא לימא דאמר כר"מ אמאי לא מייתי נמי החס אפלוגמא דאכזי ורבא פלוגמא דצ"ה וצ"ה דהכא איכא לוימר דאכזי א"ש כצ"ה ומדור בה דריחא מילתא היא ליחשב הנהא והחס לענין איסור הנהא יין נפק איירי ודוקא לענין תרומה טמאה הכא המתורת בהנאה ריחא לאו מילתא ליחשב כשהיה אע"ג דמייתי החס היהו דמור ששוקו כגמון של תרומה והיהו דהרודה פת חמה והיתה ע"ש מיתת של יין של תרומה החס ודאי כי ריחא מילתא ואסור בהנאה יש לנו כמו קן לאסור הפת לאכול לורים שנקלטו מן הכמון או היין של תרומה אכל ריחא לחודיה כגון כי מיהא וזילוף לא הו כשהיה ומור בתרומה: (ועי' תוס' ע"ו סו: ד"ה אמר רבא): אדעתא דאריה אפקריה כו'. לא דמי להא דאמר באלו מניאות (ב"מ ד' מ.) המגיל מן הארי ומן הדוב כו' הרי הוא שלו מפני שהבעלים ממיאשים מן דהס ודאי שהארי כל לערוף כדמשמע המגיל מן הארי מתיאש לגמרי אלא הכא הארי היה עמהם והיה מלוה אותם לשמור בהמוניהם מחיות וליקטיס וק' שהיו נוטלים לו לאכול חמור בכל ילנה ואפשר שפעמים היה שבע ולא אכיל הלכך אין מפקיר אלא אדעתא דאכיל ליה אריה והא לא אכיל ליה: להביא

פ"ח א מ"י פ"ב מה"ל תרומת הל' י: פ"ב ב ג מ"י פ"ב מה"ל מילה ואריה הל' י סגן פסין פד טו"פ"ס ח"מ פ"י רפ"ט פ"י ז: צ ד מ"י שם הל' ג טו"פ"ע שם פ"י ז: צא ה מ"י שם הל' ד טו"פ"ע שם פ"י ז: צב ו מ"י פ"ט מה"ל שמיכות הל' ח ועין בהשגות ונחמ"מ פתח עשין סב ט"ר ש"ע ח"מ פ"י ט"ה פ"י ג:

מוסף רש"י

השפך הכל. כלומר השפך ירד ולא זלף דילמא אדמוקף קלי קלי אפילו כו ביום אחי למשחיה (פסחים כ"ג.) אמר ר' ישמעאל ב"ר יוסי. כמה שנים אחר בית הלל וביה שמאי היה (שם.) ובשורה השפך הכל. שאין חולטין שבה והא לא אמרין שיעולה בית לנפול, דלחסי אחי ביה לירי תקלה (שם.) איכא דאמר. לשהיה מעשית כ"ה מן השנה לבית אל חיטיקין. אלא כגון תפסה זילוף כו (שם.) אמרו לו. נני דורי, אין הכרעה שלישית מכרעה. דהה שנית שלישית היא ח. שנית שמיא ויהי הלל לא הוכרו לגלות דעתה דהיו חיטיקין לתקלה כלל, דהו אמרו הכי כ"ש אומרים בין צדית בין צדעה השפך הכל וצ"ה אומרים בין צדית בין צדעה תעשה זילוף והנה לא להכריע ולתמ, צדית כצ"ה כשהיה כ"ש, היא הכרעה, אכל השפא דלא הוכרו בית וסדה טעמא אחרתא הוא ולא חסוי תקלה, ור' ישמעאל חייש לתקלה, הייטת תמי (שם כ"ג.) דהכרע לעין קף מחויבים היו עלמות חולקין וכל שלישי ומכריע השתקל כהדר מהו או בכל הדבר או בחזיו סה וכתלי סה (תולין פ"ד. ע"י בארובה.) וזיר ג"ג. וזו שארילה. כגוממא, שאילה נגולה שאלת ונחמ"מ י"פ שאלת ואשקי עליה (שם כ"ב.)

Torah-Box.com diffusion du judaïsme aux francophones